

К О Н С П Е К Т
ФАРМАКОЛОГИЯ
МЕДИЦИНА
УЧЕБНА 2015/2016 ГОДИНА

I. ОБЩА РЕЦЕПТУРА: ЛЕКАРСТВЕНИ ФОРМИ И ТЯХНОТО ИЗПИСВАНЕ

1. Източници за получаване на лекарствата.
2. Рецепта. Елементи на рецептата.
3. Лекарствени форми. Определение. Класификация.
4. Прахове.
5. Таблети.
6. Капсули.
7. Гранули.
8. Мази – обикновени мази, кремове, гелове, пасти.
9. Пластири с локален и системен ефект.
10. Супозитории.
11. Глобули.
12. Газообразни лекарствени форми.
13. Разтвори.
14. Суспенсии.
15. Ампули.
16. Флакони.

II. ОБЩА ФАРМАКОЛОГИЯ

1. Предмет и задачи на фармакологията като наука и като университетска дисциплина. Определение на понятието лекарство. Видове наименования на лекарствата. Понятие за есенциални лекарства.
2. Етапи и фази в създаването на едно лекарство.
3. Пасивен транспорт на лекарствата – видове и характеристика.
4. Активен трансмембранен транспорт на лекарствата. Транспортери – видове.
5. Пътища на въвеждане на лекарствата. Резорбция – определение и характеристика. Биодостъпност.
6. Разпределение на лекарствата в организма и фактори, които му влияят. Обем на разпределение.
7. Биотрансформация на лекарствата. Химически реакции при биотрансформацията на лекарствата през първата фаза. Значение.
8. Химически реакции при биотрансформацията на лекарствата през втората фаза. Значение.
9. Ренална екскреция на лекарствата и техните метаболити.
10. Екстраренална екскреция на лекарствата.
11. Понятие за лекарствено действие и лекарствен ефект. Видове лекарствени ефекти. Нерепеторно, неспецифично действие на лекарствата.
12. Прицелни макромолекули за специфично действие на лекарствата (лекарствени таргети). Основни фамилии рецептори според механизма на трансмембранно предаване на информацията.
13. Определение и характеристика на лекарствен рецептор и на лекарства с рецепторно действие.
14. Доза / ефект зависимост – видове. Индекси за оценка на безопасността на прилагане на лекарствата.

15. Фактори от страна на организма, модифициращи лекарственото действие – пол, възраст и тегло.
16. Фактори от страна на организма, модифициращи лекарственото действие – генетичен полиморфизъм, патологични процеси и биоритми.
17. Явления при многократно приложение на лекарствата.
18. Явления при комбинирано приложение на лекарствата. Нива и механизми на взаимодействие.
19. Лекарства и вещества, водещи до зависимост.
20. Въведение в лекарствената токсикология.

III. СПЕЦИАЛНА ФАРМАКОЛОГИЯ

1. Холинергична невротрансмисия и съвременни възможности за фармакологичното ѝ повлияване. Класификация на холинотропните лекарства.
2. Холиномиметици – антихолинестеразни лекарства, М-холиномиметици, N-холиномиметици.
3. М-холиноблокери. N-холиноблокери (нервно-мускулни блокери).
4. Адренергична невротрансмисия и съвременни възможности за фармакологичното ѝ повлияване. Класификация на адренотропните лекарства.
5. Алфа-адреномиметици. Алфа-адренергични блокери.
6. Бета-адреномиметици. Бета-адренергични блокери.
7. Неадренергична, нехолинергична невротрансмисия.
8. Ейкозаноиди: простааноиди и левкотриени. Клинично приложение.
9. Неопиоидни аналгетици (аналгетици-антипиретици).
10. Нестероидни противовъзпалителни лекарства.
11. Болест-променящи антиревматоидни лекарства. Антиподагрозни лекарства.
12. Фармакология на хистамина. H₁ и H₂ блокери.
13. Фармакология на серотонина (5-НТ). Лекарства, повлияващи серотониновата трансмисия.
14. Местни анестетици.
15. Структурно-функционална организация на работата на ЦНС от фармакологична гледна точка.
16. Опиоидни аналгетици и антагонисти.
17. Общи анестетици.
18. Седативно-сънотворни лекарства.
19. Антиепилептични и противогърчови лекарства.
20. Антипаркинсонови лекарства.
21. Антипсихотични лекарства (невролептици).
22. Антидепресанти. Стабилизатори на настроението.
23. Психостимуланти. Ноотропни лекарства.
24. Лекарства, действащи върху ренин-ангиотензин-алдостероновата система.
25. Кардиотонични лекарства.
26. Периферни съдово-активни лекарства. Антихипотензивни лекарства.
27. Диуретици.
28. Калциеви антагонисти.
29. Антихипертензивни лекарства.
30. Антиангинозни лекарства.
31. Антиаритмични лекарства.
32. Антидислипидемични лекарства.
33. Лекарства, стимулиращи хемопоезата.
34. Антитромбозни лекарства – антикоагуланти.

35. Антитромбозни лекарства – фибринолитици, тромбоцитни антиагреганти.
36. Лекарства, използвани при кървене – витамин К, инхибитори на фибринолизата, локални и системни хемостатици.
37. Бета-лактамни антибиотици – пеницилини.
38. Бета-лактамни антибиотици – цефалоспорици, карбапенеми.
39. Аминогликозидни антибиотици. Гликопептидни антибиотици.
40. Флуорирани хинолони.
41. Тетрациклини. Хлорамфеникол.
42. Макролидни антибиотици. Линкозамиди.
43. Сулфонамиди. Оксазолидинони.
44. Антианаеробни лекарства. Уроантисептици. Антисептици.
45. Противотуберкулозни лекарства.
46. Противогъбичкови лекарства.
47. Противовирусни лекарства.
48. Антипротозойни лекарства. Антиспирохетни лекарства. Антихелминтни лекарства.
49. Противоязвени лекарства.
50. Антиеметични лекарства. Лекарства, стимулиращи апетита. Антиобезни лекарства.
51. Лекарства, повлияващи мотилитета на стомашно-чревния тракт – прокинетици, очистителни, антидиарични лекарства и спазмолитици.
52. Газогонни лекарства. Панкреатични ензими. Хепатопротектори.
53. Лекарства, действащи върху дихателната система.
54. Лекарства, действащи върху маточния мотилитет.
55. Лекарства с активност на хипоталамични хормони и антагонисти.
56. Лекарства с активност на хипофизни хормони и антагонисти.
57. Лекарства с естрогенна, гестагенна и андрогенна активност и антагонисти.
58. Контрацептивни лекарства и лекарства за хормонозаместителна терапия. Концепционни лекарства.
59. Лекарства, регулиращи костно-минералната хомеостаза.
60. Лекарства с активност на кортикостероидни хормони.
61. Антидиабетични лекарства. Антихипогликемични лекарства.
62. Тиреоактивни лекарства.
63. Антинеопластични химиотерапевтични лекарства.
64. Лекарства, повлияващи имунитета.

Ръководител Катедра по предклинична и клинична фармакология:

/доц. д-р Стефка Вълчева-Кузманова, д.м.н./